

Почео сам овај текст (четвртак ујутро) са надом да ће током његовог писања он постати редувантан. То јест, да ће пре његовог завршетка стићи вест да је недељна геј-парада забрањена, отказана или одложена.

Пријатељи ме свих ових дана гледају са неверицом. „Да ли је могуће да си се надао?“ Да, надао сам се – па и више од тога. Па није то земљотрес ни помрачење сунца да се не може избећи ни одложити. У свом шароликом окружењу последњих недеља нисам срео никога ко није био апсолутно сигуран да ће параде бити, да је мора бити и да ту нема помоћи. Изгледа да сам, уз све искуство и професионални песимизам, ја ваљда последњи који још увек не верује у то да параде мора бити, без обзира што знам и схватам колико је притисак јак и колико су они који о томе треба да донесу одлуку слаби.

(Управо сам прочитао да су се за одржавање параде по сваку цену, поред америчке амбасадорке Мери Ворлик и шефа мисије ЕУ Венсана Дежера, снажно zaloжили и амбасадори Немачке, Холандије, Шведске, Данске... Па се нешто питам: откуда, у тренутку кад и нама и њима гори на све стране, толико интересовање западних дипломата и влада за нешто што је – говорим о паради, не о мањинским правима – у суштини маргинално питање? Да ли је могуће да су толико одлепљени од реалности и тако колонијално заслепљени у наметању свог модела? Да ли само не виде какав расцеп, фрустрацију и мржњу овде подстичу – или им је, можда, управо то и циљ?)

Ове године то нисмо испитивали, али поуздано знам за прошлу. Људи у Србији се више опиру геј-паради него што се противе уласку у НАТО, или што су икада били против изручења Ратка Младића. Противе се паради више него независности Косова. То је очито инстинктивна, готово органска реакција, док је ово са Хагом, Косовом и НАТО-ом, ма колико било значајније, ипак ствар политичке и социјалнопсихолошке надградње и националног идентитета.

Сећам се да се тамо негде средином седамдесетих међу нама клинцима пронео глас како неки мангупи увече иду „на Канал“ (Сомбор нема реку, али има реколики огранак канала Дунав-Тиса-Дунав и купалиште на њему) да тамо уходе и „бију педере“. На моје дискретно распитивање по фамилији шта су то „педери“ објашњено ми је да је реч о „хомосексуалцима“, што је било прилично некорисно знање будући да ми у то доба ни појам (хетеро)сексуалности није био нарочито јасан. Било како било, памтим да ми је тада тих имагинарних „педера“ било помало жао и то сам осећање задржао и након што сам протоком времена више-мање схватио о чему се ту ради. Било да су болесни или изопачени, резоновало сам, глупо је и нехумано их малтретирати, као што је од инвалида бесмислено очекивати да трчи четирсто метара са препонама, или од мене да поновим мелодију или нацртам човека.

Када је пре неколико година почело парадирање око геј параде, широко сам отворио странице НСПМ-а за ту дебату, али се лично нисам много мешао, било је важнијих тема, а и чинило да су ствари више него јасне. Али, ево, за сваки случај да поновим и нагласим оно што ми се чини очигледно. Овде се, наравно, уопште не ради о геј-паради, нити се икада радило. Баш као што се не ради ни о угроженом праву једне сексуалне мањине. (У то ваљда више не верују ни организатори, односно, не верује нико сем, ако се не варам, једног председничког саветника и блогера.) Уосталом, још од поменутих дана свог раног детињства нисам чуо да је у Србији, а поготово у Београду неко био малтретиран само због своје сексуалне оријентације, а чак и да јесте овакве манифестације ће пре допринети оживљавању већ заборављених предрасуда према ЛГБТ популацији, него што ће допринети њиховом нестајању.

Тренутно ме, дакле, уопште не занима да ли је хомосексуализам „болест“ или „слобода избора“. А још мање интересују теоријски лавиринти „политике (хомо)сексуалности – чиме ће се, поред осталог, бавити један од наредних темата НСПМ. Ако је икада и било неке сумње, данас се више него јасно види да је геј парада овде само инструмент, то јест, само згодно и најновије средство притиска, односно симболичног и стварног понижавања Србије. Нису случајно неки од учесника прошлогодишње параде после изјављивали: „обележили смо територију“, „поболи заставу“. И на неки начин су били у праву. Само што та застава није застава људских, па чак ни хомосексуалних права, већ психолошко и симболичко иживљавање над немоћним непријатељем (у извесном смислу аналогно ритуалном вршењу нужде у олтару српских манастира на Косову након погрома 17. марта).

Геј-парада у Београду данас има везе са борбом за права угрожене мањине отприлике исто толико колико оптужнице и пресуде Хашког трибунала имају везе са међународним правом и правдом. Дакле, мало – или нимало. Геј-парада је батина и инструмент. Као што су то доскора били извештаји Сержа Брамерца и Карле Дел Понте. Или као што су,

О „паради поноса“ и слабости државе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
петак, 30 септембар 2011 12:47

претходних година, док није измишљена парада, када је требало љуљати Коштуничину владу, инструмент били оркестрирани протести незадовољних „ветерана“ на југа Србије.

У том контексту, морам признати да су ми посебно слатки и – разуме се – комични разни локални „анархо-елементи“ и љути борци против капитала и светског империјализма, који себе доживљавају као тешку алтернативу, а корачају у истој империјалној колони са западним амбасадорима, представницима и известиоцима.

Да будем још јаснији и отворенији. Ова шетња је нека врста окупаторског дефилеа. И као таквог га је, наравно, могуће игнорисати, као што му је могуће и пружити активан отпор – уколико се процени да штета од тога неће бити већа од користи.

Мада у следећем ставу има и доста дефетизма и пасивног мирења са судбином, могу да разумем и оне који кажу: нека их, треба их пустити и презрети, медијски и политички бојкотовати, па нека шетају празним градом, с тим да их нико не прати и нико не извештава о томе. И даље би то био победнички дефиле, али би макар био дочекан онако како је Београд увек дочекивао окупаторе – са пустим улицама и спуштеним ролетнама. Е, али не може тако. Односно, организатори то неће допустити – мислим, разуме се, на праве организаторе а не ону тужну групу из „прајдовога“ организационог обора. Елем, за пуне улице још и како-тако, али медијски бојкот не долази у обзир. Па због медија они то све и раде. Дакле, има да се слика све у шеснаест, то има да буде главна вест – какво Косово, какви бакрачи – у свим медијима и сваки становник Србије то мора види. За пример и наук. За ту ствар ће се већ побринути штампани и електронски окупаторски журнари.

Укратко, „достојанствени бојкот“ у смислу патријарховог позива од пре неки дан, у овом случају, нажалост, такође није никакво решење, већ само рационализација фактичке капитулације. А у истом духу је и такође разумљива али и погрешна резигнација типа – с обзиром на то шта нам раде и шта су нам све урадили, једна парада мање-више неће ту много променити нити нашкодити. Ха, дакле, ту смо те чекали – позиваш на насиље!? Не, баш напротив. Позивам државу, односно оно што је у овде још од државе остало, да насиље спречи тако што ће забранити ову очигледно провокативну манифестацију, као и оне друге, њоме изазване и инициране.

А људска права, устав и закон? Постоје, наравно, устав и закони, али постоји и право државних органа, постоји безбедносна и политичка процена, која би ваљда морала да

О „паради поноса“ и слабости државе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
петак, 30 септембар 2011 12:47

важи и за геј парадере, ако већ важи за остале смртнике, малинаре, незадовољне раднике, или косовске монахе.

Параду, дакле, треба забранити због „безбедносног ризика“ и не треба се због тога никоме извињавати. Јер најгоре је било претпрошле године, када парада на крају није одржана, али је зато уследила „казнена експедиција“ у виду лавине специјалних емисија, округлих столова и гневних коментара империјалних чиновника и њихових медијских најамника. Тадашњи лајт мотив који су сви хорски понављали гласио је како је отказивање параде заправо „пораз државе“ и њена капитулација пред уценама насилних елемената.

„Пораз државе“?! Хмм. На страну лицемерје што о снази државе и капитулацији овде говоре они који непрестано, годинама, директно и индиректно, државу и њене интересе систематски подривају, игноришу или исмевају. Ја бих рекао да је много већи пораз државе био када је одмах после 5. октобра ослобођено неколико стотина правоснажно осуђених Албанаца. Пораз државе је био када је допустила да се њен, дојучерашњи, легално изабрани председник неуставно и противправно, практично, киднапује из Централног затвора и изручи Хашком трибуналу. Пораз државе је био када су преко ноћи повучене пресуде против челника НАТО. Пораз државе је био када су „сурчинци“ и „земунци“, са значкама државне безбедности, хапсили, рекетирали, асвалтирали и приватизовали по Србији. Пораз државе је био када након проглашења независности Косова није било воље да се учини бар нешто од потеза који су примерени тој ситуацији. Пораз државе је био 9. септембра прошле године када је под невиђеним притиском запада Србија била принуђена да повуче свој предлог резолуције у Генералној скупштини УН и прихвати преговоре са „Приштином“ уз „посредништво“ Брисела и Вашингтона. Пораз државе је што мирно гледа шта се дешава на северу Косова, без снаге да тим поводом макар симболично покрене своје војне и полицијске снаге према административној линији.

Све су то порази који су се кумулативно надовезивали један на други, да би на крају резултирали овим последњим, у односу на све претходне објективно ситним, али индикативним. Још пре само годину дана, да и не говоримо о ономе раније, ломили су нас на крупним и важним стварима (Косово, Еулеск, Русија, самосталан наступ у Генералној скупштини), а сада нас мрцваре глупостима. Стога ово са парадом треба посматрати и као лакмус. Наиме, ако је власт толико слаба да се супротстави чак и ономе за шта и сами знају да им доноси политичку штету, можемо тек мислити колико ће, односно колико неће бити спремни да се боре за националне циљеве и пруже отпор тамо где ће притисак бити још већи, а где им личне позиције и страначки рејтинзи неће бити толико угрожени.

Када сам већ поменуо истраживања, није тајна да су се прошле године, управо након геј параде и немилих догађаја који су је пратили, „напредњаци“ по први пут озбиљно одлепили од „демократа“ (и то убедљиво вођство задржали све до оног пролетошњег напредњачког фијаска са штрајка глађу). Дакле, свиђало нам се то или не, изгледа да ни хапшења Караџића и Младића, ни економска криза, ни афере ни сва изневерена обећања нису владајућој коалицији нанели толико штете колико та прошлогодишња бахата манифестација победничке воље и колективног понижења. Зна то Ивица Дачић. Зна то Драган Ђилас. Зна то Расим Љајић. Зна то Драган Марковић Палма (који је на комбинацији хомофобије и „јагодинског чуда“ у последњих годину дана изцикљао у једног од најпопуларнијих политичара у земљи). Зна то, наравно, и Борис Тадић. А при томе, сигуран сам, већина њих о паради и „педерима“ не мисли много боље од већине читалаца овог текста.

Дакле, иако углавном (сем Јовановића, Чанка и неких НВО) не подржавају агресивну идеологију хомосексуализма која стоји иза идеје „прајда“, иако знају да је ствар страшно непопуларна код грађана и да им се може лоше одразити на предизборни рејтинг, чини се да опет не могу, тачније, не смеју да кажу не. Па како онда очекивати да покажу кичму у неким другим ситуацијама? На једној страни озбиљна државна, лична и политичка штета, а на другој бруталан притисак западних политичких „пријатеља“ од којих власт управо ових дана очекује коначно добијање статуса кандидата. Њима то представља тежак избор, а мени лажну и бесмислену дилему.

Но, као што рекох у оној последњој тзв. „спортској“ колумни. Никада ништа није готово, све док није готово. И да се разумемо. Не буде ли параде, ни један наш проблем неће, наравно, самим тим бити аутоматски решен. Али би се показало да у овом друштву још постоји покоја честица, ако не достојанства, а оно макар виталности и жеље за самоодржањем. А онда увек постоји и бледа нада да би се та искрица отпора спољњем диктату и унутрашњој окупацији могла распламсати и у неким другим, важнијим областима. Дакле, ако не буде параде, неће то бити никаква и ничија велика „победа“ (сем, можда, здравог разума). Али би то можда ипак могло бити мала симболичка прекретница.

Стара је, наводно, кинеска пословица како и најдужи пут почиње првим кораком. Мислим да би у данашњој Србији једно елегантно али одлучно „дегажирање“ и за дуже време ад-актирање приче о геј паради могло представљати први корак тог дугог пута, на чијем крају ћемо, можда, уз много труда и среће, сви скупа имати много више разлога за понос него што имамо данас.